

Uznání a výkon rozhodnutí v rámci EU

Pojmem „řízení zahájená ... po vstupu tohoto nařízení v platnost“, užitý v čl. 66 odst. 1 Nařízení Rady (ES) č. 44/2001 ze dne 22. prosince 2000 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech, není míněno pouze řízení vykonávací, nýbrž i řízení, v němž je exekuční titul vydán, tedy řízení nalézací.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 20 Cdo 710/2006, ze dne 18.4.2007)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl ve věci výkonu rozhodnutí nezletilé oprávněné E. H., dítě matky Ž. H., zastoupené Ú. p. m.-p. o. d. v B., proti povinnému R. H., o nařízení výkonu rozhodnutí prodejem movitých věcí, vedené u Okresního soudu v Karlových Varech pod sp. zn. 24 E 396/2005, o dovolání nezletilé oprávněné proti usnesení Krajského soudu v Plzni z 28. 11. 2005, č.j 12 Co 351/2005-23 tak, že usnesení Krajského soudu v Plzni z 28.11. 2005, č.j 12 Co 351/2005-23, a usnesení Okresního soudu v Karlových Varech z 18. 4. 2005, č. j. 24 E 396/2005-13, se zrušují a věc se vrací Okresnímu soudu v Karlových Varech k dalšímu řízení.

Z odůvodnění :

Shora označeným rozhodnutím krajský soud potvrdil usnesení Okresního soudu v Karlových Varech z 18. 4. 2005 č. j. 24 E 396/2005-13, jímž byl zamítnut návrh na nařízení výkonu rozhodnutí (rozsudku Okresního soudu v Humenném z 23. 10. 2003, č. j. 19 P 359/02-72, kterým byl povinný zavázán k zaplacení dlužného výživného za období od 1. 7. 2002 do 31. 7. 2004 v částce 26.000,- Kč). Odvolací soud se se soudem prvního stupně ztotožnil v závěru, odůvodněném poukazem na čl. 66 odst. 1 N. R. (ES) č. 44/2001 ze dne 22. prosince 2000 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (dále též jen „N. R.“), že na danou věc se vztahuje toto nařízení, a tedy i jeho ustanovení čl. 69, podle něhož nařízení nahrazuje (kromě jiných) i Smlouvu mezi Českou republikou a Slovenskou republikou č. [209/1993](#) Sb., o právní pomoci poskytované justičními orgány a o úpravě některých právních vztahů v občanských a trestních věcech. S poukazem na čl. 38 N. R. se pak krajský soud s okresním soudem shodl i v dalším (z uvedeného vyplývajícím) závěru, že podkladové rozhodnutí nelze považovat za vykonatelné, jelikož oprávněná nedoložila osvědčení o prohlášení rozsudku za vykonatelný (čl. 54 N. R.).

V dovolání (dovozujíc jeho přípustnost z ustanovení § 237 odst. 1 písm. c/ o.s.ř.) oprávněná namítá nesprávné právní posouzení věci. Naplnění dovolacího důvodu podle § 241a odst. 2 písm. a) o.s.ř. spatřuje v právním závěru obou soudů o nutnosti aplikace N. R. a z něj dovozeném závěru o nevykonatelnosti exekučního titulu. Podle jejího názoru měla být aplikována Ú. o uznání a výkonu rozhodnutí o vyživovací povinnosti uzavřená dne 2. 10. 1973 v H. (č. [132/1976](#) Sb.), která „je vůči N. R. č. 44/2001 speciální úpravou, má tedy před ní přednost a nadále se ve vztahu mezi členskými státy ES používá“. Tato Ú. N. R. nahrazena nebyla (viz v čl. 69 uvedený taxativní výčet nařízením nahrazených nástrojů, v němž Ú. uvedena není).

Nejvyšší soud se nejprve zabýval otázkou přípustnosti dovolání a v tomto ohledu dospěl k závěru, že dovolání přípustné je, jelikož napadené rozhodnutí má ve věci samé po právní stránce zásadní význam (§ 237 odst. 1 písm. c/ ve spojení s ustanovením § 238a odst. 1 písm. c/, odst. 2 o.s.ř.), daný tím, že jím má být zodpovězena judikaturou dovolacího soudu dosud nevyřešená otázka (§ 237 odst. 3 o.s.ř.), jejíž posouzení má význam nejen pro předmětnou věc, ale pro soudní praxi obecně, totiž otázka, kdy je pro výkon rozhodnutí, případně pro exekuci, nutno aplikovat N. R., a kdy naopak H. Ú.

Jelikož vady podle ustanovení § 229 odst. 1, odst. 2 písm. a) a b), odst. 3 o.s.ř. (tzv. zmatečnosti), ani vady, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci (§ 241a odst. 2 písm. a/ o.s.ř.), k nimž je dovolací soud - je-li dovolání přípustné - povinen přihlédnout z úřední povinnosti (§ 242 odst. 3 věta druhá o.s.ř.), v dovolání namítány nejsou a nevyplývají ani z obsahu spisu, a protože jinak je dovolací soud vázán uplatněným dovolacím důvodem včetně jeho obsahového vymezení (§ 242 odst. 3 věta první o.s.ř.), je předmětem dovolacího přezkumu právní závěr odvolacího soudu, že bylo-li vykonávací řízení zahájeno 12. 4. 2005, tedy po vstupu obou zúčastněných států do EU, je nutno aplikovat N. R. platné od 1. 3. 2002 (pro ČR a SR dnem jejich vstupu do Evropské Unie, tedy 1. 5. 2004).

Podle čl. 66 odst. 1 N. R. toto nařízení se vztahuje pouze na řízení zahájená a veřejné listiny vypracované po vstupu tohoto nařízení v platnost.

Podle odstavce 2 téhož článku pokud však bylo řízení zahájeno v členském státě původu přede dnem vstupu tohoto nařízení v platnost, rozhodnutí, která byla vydána po tomto dni, se uznají podle kapitoly III.

a) pokud bylo řízení zahájeno v členském státě původu až poté, co B. nebo L. ú. vstoupila v platnost jak v členském státě původu, tak i v dožádaném členském státě;

b) ve všech dalších případech za předpokladu, že soud byl příslušný podle pravidel, která se shodují s pravidly pro určení příslušnosti obsaženými v kapitole II. nebo v dohodě uzavřené mezi členským státem původu a dožádaným členským státem, která byla platná v době zahájení řízení.

Právní posouzení věci je nesprávné, jestliže odvolací soud věc posoudil podle právní normy (a to nejen hmotného práva, ale i - jak je tomu v souzené věci - práva procesního), jež na zjištěný skutkový stav nedopadá, nebo právní normu - sice správně určenou - nesprávně vyložil, případně ji na daný skutkový stav nesprávně aplikoval (z podřazení skutkového stavu hypotéze normy vyvodil nesprávné závěry o právech a povinnostech účastníků).

Soudy obou stupňů svůj závěr o nutnosti aplikace N. R. postavily na předpokladu, že pojem (užitý v čl. 66 odst. 1 nařízení) „řízení zahájená ... po vstupu tohoto nařízení v platnost“ nutno vyložit jako - pouze - „vykonávací řízení ... po vstupu tohoto nařízení v platnost“. Tento výklad však není správný. O tom, že pojmem „řízení“ není míněno pouze řízení vykonávací, nýbrž i řízení, v němž je exekuční titul vydán, tedy řízení nalézací, svědčí dikce ustanovení čl. 66 odst. 2 N. R., podle něhož se za určitých (pod písmeny a/ a b/ vyjmenovaných) podmínek uznají a vykonají podle kapitoly III i rozhodnutí vydaná v řízeních zahájených v členském státě původu přede dnem vstupu tohoto nařízení v platnost, avšak jen ta, která byla vydána po tomto dni, tj. po 1. 3. 2002 (resp. v daném případě po 1. 5. 2004, kdy ČR a SR vstoupily do Evropské Unie). V souzené věci však jde o výkon rozhodnutí - rozsudku - vydaného 23. 10. 2003, tedy před vstupem obou zúčastněných států do Evropské Unie.

Z uvedeného tak plyne, že právní posouzení věci soudy obou stupňů je nesprávné.

Jelikož na tomto nesprávném právním posouzení napadené rozhodnutí spočívá, Nejvyšší soud je bez jednání (§ 243a odst. 1 o.s.ř.) podle § 243b odst. 2 věty za středníkem o.s.ř. zrušil a protože důvody, pro něž bylo zrušeno rozhodnutí odvolacího soudu, platí i na rozhodnutí soudu prvního stupně, zrušil i je a věc vrátil podle druhé věty třetího odstavce téhož ustanovení tomuto soudu k dalšímu řízení.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Majetková podstata \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Náhrada škody \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Odpovědnost státu za újmu \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Předběžné opatření](#)
- [Valná hromada \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Pracovní doba](#)
- [Exekuce](#)
- [Důkazní břemeno](#)
- [Dokazování, neúčinnost právního jednání](#)
- [Katastr nemovitostí](#)
- [Náhrada za ztrátu na výděлку \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)